

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 16 decembrie 2021
(OR. en)

Dosar interinstituțional:
2021/0424(COD)

15096/21
ADD 4

ENER 561
ENV 1013
CLIMA 456
IND 388
RECH 568
COMPET 915
ECOFIN 1257
CODEC 1662
IA 209

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	15 decembrie 2021
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	SWD(2021) 456 final
Subiect:	DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI care însoțește documentele Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului (reformare) Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului (reformare)

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul SWD(2021) 456 final.

Anexă: SWD(2021) 456 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.12.2021
SWD(2021) 456 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

care însoțește documentele

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului (reformare)

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului (reformare)

{COM(2021) 803 final} - {COM(2021) 804 final} - {SEC(2021) 431 final} -
{SWD(2021) 455 final} - {SWD(2021) 457 final} - {SWD(2021) 458 final}

Fișă rezumat (maximum 2 pagini)
Evaluarea impactului pentru pachetul privind piața hidrogenului și a gazelor decarbonizate
A. Necesitatea de a acționa
Care este problema și de ce este o problemă la nivelul UE?
Pactul verde european plasează UE pe calea neutralității climatice până în 2050, ceea ce necesită ponderi semnificativ mai mari de surse regenerabile de energie în cadrul unui sistem energetic integrat. Gazele naturale reprezintă 95 % din combustibilii gazeși consumați în prezent în UE și 25 % din consumul total de energie al UE. În timp ce ponderea gazelor naturale va scădea treptat, se preconizează că biometanul, metanul sintetic și hidrogenul vor deveni mai relevante. Aceste alternative la gazele naturale se confruntă însă cu o serie de obstacole în ceea ce privește reglementarea și nu fac obiectul măsurilor actuale în materie de securitate energetică. Acest lucru împiedică implementarea lor și le afectează eficiența din punctul de vedere al costurilor în contextul condițiilor și normelor actuale de piață. Actuala structură de reglementare nu facilitează comerțul transfrontalier și dezvoltarea infrastructurii pentru gazele regenerabile și pentru gazele cu emisii scăzute de carbon, și nici accesul neîngrădit al acestora la piețele gazelor din întreaga UE. Astfel, potențialul integral al furnizării de gaze regenerabile și de gaze cu emisii scăzute de carbon, cu costuri minime și în condiții de siguranță, rămâne neexploatat. În fine, consumatorii de gaz nu dispun de drepturile și de instrumentele necesare pentru a alege opțiunile de decarbonizare de pe piață care sunt cele mai eficiente din punctul de vedere al costurilor.
Care este rezultatul urmărit?
Obiectivul general este să se faciliteze decarbonizarea eficientă din punctul de vedere al costurilor prin crearea unei piețe europene a hidrogenului și prin decarbonizarea treptată a piețelor combustibililor gazeși, asigurându-se în același timp securitatea energetică. Obiectivele specifice sunt: 1) facilitarea apariției unei piețe a hidrogenului deschise și competitive în UE, 2) asigurarea accesului gazelor din surse regenerabile la rețelele și piețele existente ale metanului, precum și siguranța aprovizionării cu acestea, 3) asigurarea unei planificări transparente și incluzive a infrastructurii și 4) acordarea drepturilor și instrumentelor necesare consumatorilor pentru a alege cele mai ieftine opțiuni de decarbonizare.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?
Inițiativa vizează modificarea legislației UE existente și crearea unui nou cadru pentru o piață internă a hidrogenului în vederea realizării unei economii bazate pe hidrogen curat și eficiente din punctul de vedere al costurilor. Promovarea unor piețe mai eficiente și mai integrate în UE pentru gazele din surse regenerabile necesită o abordare armonizată și coordonată în materie de reglementare în întreaga UE și nu poate fi realizată doar la nivelul statelor membre. Inițiativa vizează, de asemenea, evitarea efectelor de denaturare ale inițiativelor de politică necoordonate și fragmentate, întrucât multe state membre dezvoltă soluții pur naționale. Această inițiativă contribuie și la atingerea obiectivelor obligatorii la nivelul UE. Rolul combustibililor gazeși în mixul energetic în următoarele decenii necesită decarbonizarea sectorului gazelor prin intermediul unei concepții orientate către viitor în privința unor piețe competitive și decarbonizate ale gazelor care să poată abilita și proteja în mod adecvat toți consumatorii din UE. Crearea unui cadru de reglementare la nivelul UE pentru infrastructuri și piețe dedicate ale hidrogenului ar promova integrarea și interconectarea piețelor naționale ale hidrogenului.
B. Soluții
Care sunt diferitele opțiuni disponibile pentru atingerea obiectivelor? Există o opțiune preferată? Dacă nu, de ce?
Domeniul problematic I are în vedere următoarele opțiuni: licitarea drepturilor de exploatare a rețelei (opțiunea 1); introducerea unor principii de reglementare fundamentale inspirate de cele aplicabile în prezent pieței gazelor naturale, dar adaptate la stadiul de dezvoltare a piețelor hidrogenului (opțiunea 2) și instituirea unui regim de reglementare complet, dezvoltat pentru hidrogen (similar celui aplicabil în prezent în sectorul gazelor naturale), fără a fi necesară tranziția către o piață a hidrogenului mai matură (opțiunea 3).

Opțiunea preferată pentru domeniul problematic I este introducerea unor principii de reglementare fundamentale, oferind în același timp orientări pentru evoluțiile viitoare în materie de reglementare (*opțiunea 2b „Principii de reglementare fundamentale cu viziune”*). Această opțiune este cel mai bine adaptată la particularitățile sectorului hidrogenului și include unele dintre beneficiile pe care le-ar fi putut genera celelalte opțiuni, evitând însă dezavantajele pe care le prezintă acestea. Prin oferirea unor orientări se pun bazele unei piețe a hidrogenului mai mature.

Domeniul problematic II conține opțiuni care promovează accesul gazelor din surse regenerabile și al gazelor cu emisii scăzute de carbon la piața și infrastructura existentă de gaze. Toate opțiunile includ, de asemenea, un nivel progresiv de intervenție pentru abordarea motivelor de îngrijorare legate de securitatea energetică, în special extinderea instrumentelor, a standardelor și a procedurilor existente la gazele din surse regenerabile și la gazele cu emisii scăzute de carbon și abordarea riscurilor legate de securitatea cibernetică pentru sectorul gazelor. Opțiunea 3 *„Permiterea și promovarea accesului integral la piață al gazelor din surse regenerabile și al gazelor cu emisii scăzute de carbon și abordarea problemei contractelor de furnizare a gazelor naturale pe termen lung”* este opțiunea preferată pentru domeniul problematic II. Această opțiune conține măsuri de sprijinire a accesului gazelor din surse regenerabile și al gazelor cu emisii scăzute de carbon la piața angro, la terminalele de GNL și la rețeaua de transport (indiferent de locul de racordare), inclusiv reduceri tarifare pentru injectarea în rețea și pentru transportul transfrontalier. Ea interzice, începând din 2050, contractele de furnizare pe termen lung a gazelor din surse fosile fără soluții de reducere a emisiilor de carbon. Calitatea gazelor ar fi guvernată de o abordare armonizată la nivelul UE pentru punctele de interconectare transfrontaliere, lăsând în același timp o marjă de flexibilitate statelor membre. Plafonul permis pentru adăugarea de hidrogen în rețelele de gaze naturale este stabilit la 5 % pentru toate punctele transfrontaliere – un nivel eficient din punctul de vedere al costurilor în ceea ce privește costurile de adaptare și de reducere a emisiilor.

Domeniul problematic III are în vedere opțiuni privind planificarea rețelei integrate. Opțiunea preferată pentru domeniul problematic III este *opțiunea 2 „Planificare la nivel național pe baza unor scenarii europene”*. Această opțiune permite planificarea la nivel național, dar impune ca aceasta să se bazeze pe scenarii comune pentru gaze și pentru energie electrică, aliniate la Planul de dezvoltare a rețelei pe zece ani (TYNDP) și legate de planul național privind energia și clima relevant. Ea include toți actorii relevanți (OSD) și permite identificarea conductelor care pot fi utilizate pentru reconversia de la metan la hidrogen, la un nivel de detaliu care nu ar fi ușor de realizat la nivel european.

Domeniul problematic IV conține opțiuni care postulează o abordare fără caracter normativ în ceea ce privește concurența și implicarea consumatorilor sau necesită, în schimb, abordarea factorilor determinanți ai problemelor prin noi acte legislative, reflectând în mare parte ceea ce s-a stabilit deja în sectorul energiei electrice. În lumina analizei efectuate, opțiunea preferată este *opțiunea 2 „Legislație flexibilă”*, care reflectă protecția consumatorilor de pe piața energiei electrice și, după caz, și dispozițiile privind abilitarea acestora. În general, este foarte probabil ca această opțiune să fie cea mai eficace, eficientă și coerentă cu alte domenii problematice.

Care sunt punctele de vedere ale diferitelor părți interesate? Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

În ceea ce privește **domeniul problematic I**, marea majoritate a respondenților sprijină introducerea de reglementări într-un stadiu incipient pentru a promova o piață și o infrastructură a hidrogenului funcțională și competitivă. Respondenții au pledat ferm pentru un cadru legislativ al UE care să definească principii de reglementare esențiale și să adopte o abordare în etape. O mare majoritate a respondenților sprijină, de exemplu, accesul reglementat la rețea al terților, normele privind accesul la terminalele de import și la instalațiile de înmagazinare a hidrogenului și pledează pentru separarea activităților din rețea. Majoritatea respondenților au considerat că este important să se definească de timpuriu rolul părților private în dezvoltarea infrastructurii de hidrogen. O mare majoritate a respondenților consideră, de asemenea, că rețelele private existente și viitoare pot fi exceptate (temporar) de la anumite cerințe de reglementare, dar că trebuie asigurată convergența cu un cadru de reglementare unic. Marea majoritate a respondenților consideră că drepturile și cerințele de autorizare pentru noile infrastructuri de hidrogen ar trebui să fie similare cu cele aplicabile în prezent conductelor de gaz metan.

În ceea ce privește **domeniul problematic II**, părțile interesate sunt de acord cu necesitatea revizuirii cadrului de reglementare actual pentru a contribui la realizarea obiectivelor de decarbonizare. Majoritatea părților interesate

consideră că este important să se asigure accesul integral la piață și să se faciliteze injectarea de gaze din surse regenerabile și de gaze cu emisii scăzute de carbon în rețeaua de gaze. Numeroși respondenți pledează pentru obligația operatorilor de rețea de a racorda producătorii de gaze din surse regenerabile și de gaze cu emisii scăzute de carbon și de a introduce o reducere a taxei de injectare. Majoritatea respondenților sprijină și îmbunătățirea cadrului de transparență pentru terminalele de GNL. De asemenea, există un sprijin puternic pentru aplicarea armonizată a unor standarde de calitate a gazelor la nivelul întregii UE, pentru consolidarea coordonării transfrontaliere și pentru sporirea transparenței. Respondenții au opinii mai împărțite în ceea ce privește adăugarea de hidrogen în rețelele de gaze naturale, dar majoritatea sunt de acord că aceasta poate oferi un prim pas rapid și eficient din punctul de vedere al costurilor în direcția decarbonizării sistemului energetic, în pofida costurilor tehnice ridicate. Puține părți interesate au sprijinit eliminarea tarifelor transfrontaliere intra-UE. Majoritatea respondenților consideră că provocările în materie de securitate și măsurile de securitate cibernetică specifice gazelor sunt importante.

În ceea ce privește **domeniul problematic III**, majoritatea părților interesate sprijină alinierea calendarului planurilor naționale de dezvoltare a rețelei (NDP) la TYNDP, precum și un plan unic privind gazele, indiferent de modelul de separare ales. O majoritate semnificativă a respondenților au exprimat un sprijin și mai puternic pentru un scenariu comun privind energia electrică și gazele. Un număr substanțial de părți interesate solicită includerea proiectelor privind hidrogenul în NDP. Majoritatea părților interesate sunt de acord cu rolul OSD de a furniza și de a partaja informații, mai mulți respondenți sprijinind, de asemenea, propunerea ca OSD să își prezinte propriul plan, inclusiv optimizarea sistemelor în diferite sectoare. Respondenții și-au exprimat, de asemenea, o ușoară preferință pentru un plan comun privind gazele și energia electrică, față de scenarii comune cu planuri separate. Mai multe părți interesate au subliniat că opțiunea preferată ar fi un plan comun privind metanul și hidrogenul, cu un plan separat privind energia electrică.

În ceea ce privește **domeniul problematic IV**, marea majoritate a părților interesate au solicitat un nivel de ambiție mai mare în ceea ce privește dispozițiile referitoare la cetățeni/consumatori, prin reflectarea celor aferente pieței energiei electrice. De asemenea, dispozițiile privind sărăcia energetică ar trebui să contribuie la asigurarea faptului că consumatorii nu plătesc costul trecerii la opțiuni bazate pe gaze curate. Reprezentanții sectorului privat sprijină planurile de eliminare treptată a prețurilor reglementate, în timp ce unele organizații ale consumatorilor ar opta pentru menținerea acestora pentru a proteja consumatorii vulnerabili și pe cei afectați de sărăcia energetică. Aproape jumătate din toți respondenții doresc ca dispozițiile privind comparabilitatea ofertelor și accesibilitatea datelor, transparența, sistemele de contorizare inteligentă și schimbarea furnizorului să fie consolidate. Niciun respondent nu a susținut în mod explicit abordarea fără caracter normativ.

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, ale opțiunilor principale)?

Domeniul problematic I: Opțiunea de a aplica principii de reglementare fundamentale cu o viziune privind infrastructura și piețele de hidrogen prezintă avantajul esențial că favorizează integrarea pieței, oferă claritate investitorilor (în infrastructură), evită apariția unor structuri de piață necompetitive și a unor bariere în calea integrării pieței din cauza problemelor legate de calitatea hidrogenului. Pe parcursul dezvoltării sectorului hidrogenului, aceasta oferă flexibilitate investitorilor, în timp ce claritatea viitorului regim de reglementare evită costurile ajustărilor *ex-post* necesare odată ce piața ajunge la maturitate.

Domeniul problematic II: Permitea și promovarea accesului deplin pe piață al gazelor din surse regenerabile și al gazelor cu emisii scăzute de carbon și abordarea problemei contractelor de furnizare a gazelor naturale pe termen lung. Principalul beneficiu este acela că măsurile vor reduce costurile de producție pentru producătorii de gaze din surse regenerabile și de gaze cu emisii scăzute de carbon și vor spori concurența, lichiditatea și schimburile comerciale pentru gazele din surse regenerabile. Acest lucru constituie un avantaj pentru consumatori și contribuabili, deoarece sprijinul ar putea fi redus. De asemenea, în acest mod se vor limita riscurile pentru securitatea energetică și se vor economisi timp și resurse, se vor reduce incertitudinile, se va îmbunătăți eficiența măsurilor de urgență și se vor consolida cerințele specifice de securitate pentru întreprinderile din sectorul gazelor.

Domeniul problematic III: Stabilirea planificării naționale pe baza unor scenarii europene. Principalul beneficiu este că acest lucru va elimina riscurile ca OST din sectorul energiei electrice și al gazelor să planifice evoluția sistemelor

lor pe baza unor ipoteze incompatibile. Acest lucru permite integrarea sectorului și un plan de sistem conceptual, menținând în același timp beneficiile unor planuri sectoriale mai detaliate de dezvoltare a rețelei. El asigură o viziune comună a diferitelor părți interesate, ceea ce implică faptul că planificarea rețelei ține seama de strategiile de decarbonizare la nivel național și la nivelul UE, reducând riscul de blocaje potențiale în sistem sau de active depreciate.

Domeniul problematic IV: Implementarea unei legislații flexibile care să abordeze toți factorii determinanți ai problemelor. Principalul beneficiu este acela că va oferi un potențial semnificativ de economisire, va ajuta noii furnizori și prestatori de servicii să intre pe piață și să dezvolte produse inovatoare, ceea ce va duce la creșterea concurenței, la implicarea consumatorilor și la beneficii economice. De asemenea, acest lucru ar permite cetățenilor și comunităților să sporească acceptarea socială, să mobilizeze capital privat și să faciliteze utilizarea gazelor din surse regenerabile și a gazelor cu emisii scăzute de carbon. Reducerea riscului de investiții excesive va avea un impact pozitiv asupra mediului.

Care sunt costurile aferente opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, ale opțiunilor principale)?

Implementarea de măsuri în domeniul problematic I presupune costuri economice și administrative pentru autoritățile statelor membre, pentru autoritățile de reglementare și pentru operatorii de rețea, deoarece principiile fundamentale vor trebui introduse și monitorizate. Aceste costuri sunt însă compensate cu ușurință de beneficiile economice ale opțiunii preferate.

Implementarea de măsuri în domeniul problematic II presupune costuri economice și administrative, deoarece va spori prețul de piață al gazelor naturale, și va necesita o mai mare cooperare între OSD și OST. Autoritățile naționale, în special autoritățile de reglementare, vor trebui să fie implicate în implementarea măsurilor. De asemenea, crearea unei abordări reglementate a securității cibernetice ar putea genera și ea costuri mai mari pentru conformitate.

Nu este disponibilă o cuantificare publică a costurilor pentru domeniul problematic III, însă se preconizează că beneficiile (sinergii sporite care reduc costurile societale) vor depăși costurile coordonării suplimentare.

Nu este disponibilă o cuantificare publică a costurilor pentru domeniul problematic IV. Costurile esențiale sunt de ordin economic și social, deoarece beneficiile pentru consumatori ar putea să fie mai scăzute decât costul contoarelor inteligente pentru acordarea unui acces nediscriminatoriu la datele consumatorilor.

Care sunt efectele asupra IMM-urilor și asupra competitivității?

Opțiunile preferate în diferitele domenii de politică vor duce la creșterea concurenței în ceea ce privește gazele din surse regenerabile și gazele cu emisii scăzute de carbon. Îmbunătățirea concurenței la nivelul comerțului cu amănuntul, combinată cu o mai bună protecție a consumatorilor, va duce la rate mai ridicate de schimbare a furnizorului în rândul consumatorilor mai mici, inclusiv al IMM-urilor. Creșterea concurenței poate rezulta, de asemenea, în urma accesului nediscriminatoriu la datele consumatorilor și a unor acorduri armonizate din punct de vedere rațional, precum și din măsuri de facilitare a interoperabilității în cadrul UE. Extinderea cerințelor de omogenizare a pieței va asigura o concurență mai mare între furnizorii de servicii de securitate cibernetică și va reduce costurile datorită economiilor de scară.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?

În cazul majorității opțiunilor preferate pentru diferitele domenii de politică există efecte negative limitate asupra statelor membre, aceste opțiuni cuprinzând în principal sarcini administrative limitate. Cu toate acestea, în domeniul problematic IV (legislație flexibilă pentru piețele cu amănuntul), protecția și implicarea consumatorilor ar limita aceste sarcini pentru administrații. În ansamblu, în timpul consultărilor publice ample, inclusiv cu administrațiile statelor membre, nu s-a semnalat nicio creștere semnificativă a impactului asupra statelor membre.

Vor exista și alte efecte semnificative?

Da, opțiunea preferată în cadrul domeniului problematic IV identifică impacturi asupra drepturilor fundamentale în ceea ce privește protecția datelor și va asigura accesul și utilizarea pe scară largă a tehnologiilor digitale și a

serviciilor bazate pe date, garantând în același timp un nivel ridicat de protecție a dreptului la viață privată și la a datelor cu caracter personal.
Proportionalitate?
Setul preferat de opțiuni este considerat proporțional și se bazează, în măsura posibilului, pe abordări existente. Echilibrul dintre obligații și luarea în considerare a diferitelor capacități de a acționa ale statelor membre și entităților private este considerat adecvat, având în vedere imperativul realizării neutralității climatice.
D. Acțiuni ulterioare
Când va fi reexaminată politica?
Comisia va efectua o evaluare completă a impactului inițiativelor propuse, inclusiv a eficacității, eficienței, relevanței și coerenței continue a propunerilor, într-un anumit termen de la intrarea în vigoare a măsurilor adoptate (cu titlu indicativ, cinci ani). În prezent, propunerea nu prevede nicio reexaminare a politicii.